

”נותר“].⁽¹⁷⁾

בשחיטתה, כמבואר.

ושקיבלו את דמה כהנים פסולין, או (18) זרקו הפסולין את דמה. (19) ווהואיל ולא היה לה היתר לכהנים, מועלים בה.

ונקט רבי יהושע פסולין אלו, והוא הדין לשחט בדרום, ושחט בלילה.⁽²⁰⁾

ושנממאה הבהמה, לאחר שהותרה לכהנים, ושיצאה [שהוציאוה] חוץ לעזרה שהיא מקום אכילת קדשי קדשים, ונפסלים בכך [והוא הנקרא ”יוצא“],

בכל אלו, אם נהנה מהם, לא מעל.

ואיזו היא שלא היה לה היתר לכהנים שמועלים בה?

גמרא:

קתני, שנינו במשנתנו: קדשי קדשים ששחטנו בדרום מועלין בהן.

כגון שנשחטה במחשבת חוץ לזמנה, או במחשבת חוץ למקומה, ונפסלה מיד

מעילה. ונחלקו אמוראים בדין זה בגמרא [ג ב]. רב גידל אמר רב, סובר שזריקת פיגול אינה מוציאה מידי מעילה בקדשי קדשים, ואמוראים אחרים חולקים עליו וסוברים שזריקת פיגול מוציאה מידי מעילה. כלומר, אמוראים אלו החולקים על רב גידל, סוברים כי זריקה זו של פיגול, היות והיא קובעת את הפיגול, ולפני הזריקה לא הוברר הפיגול [כמבואר לקמן הערה 34], מועילה זריקה זו גם להוציא מידי מעילה, אפילו אחרי שחשב מחשבת פיגול בשעת השחיטה, כיון שזריקה זו איננה כשפיכת מים בעלמא, אלא היא פועלת להחיל קביעת שם פיגול על הבשר. וכמו שיבואר באריכות בסוגיא דרב גידל.

ומחדשים התוס' [ו א ד"ה תא שמע רבי שמעון], שעל אף שבדברי התנא קמא אינו ברור אם זריקת פיגול מוציאה מידי מעילה, כי יתכן שהתנא קמא מדבר באופן שעדיין לא זרקו את הדם, ואכן נחלקו אמוראים בכך, אבל בדברי רבי יהושע ברור שהוא סובר שזריקת פיגול אינה מוציאה מידי מעילה. ולכן אמר "שעת היתר לכהנים", והיא הזריקה [צאן קדשים]. והואיל ואין לה שעת היתר לכהנים, מועלים בה.

לן [מעילה יא א] שנעשית מצותו אין מועלין בו, כיון דלית ביה צורך גבוה לא קרינן ביה קדשי ה' וכולי. ויבואר באריכות בהערה 65.

17. מבואר על פי פירוש המיוחס לרש"י ורבינו עובדיה ברטנורא. ובגמרא [ה א] נחלקו אמוראים בפירוש דברי המשנה.

18. רע"ב והיא סוגיא ערוכה בדף ה. ועיין תוס' יום טוב.

19. יבואר בגמרא [ה ב], ועיין בברכת הזבח וצאן קדשים.

20. פירוש המיוחס לרש"י לגירסת השיטה מקובצת.

ולפי פירוש זה, לא חידש רבי יהושע דבר על דברי התנא קמא, אלא שכולל "כלל" מתי מועלים בפסולין ומתי אין מועלים. אבל, התוס' [דבריהם מבוארים בשיטה מקובצת בהשמטות בסוף המסכת, וברמיזה בתוס' ד"ה חוץ לזמנו] מבארים בדרך אחרת. שבדברי התנא קמא לא מבואר דעתו האם זריקת דם פיגול מוציאה מידי